

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 15Co/73/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1111221707
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 02. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Hajdínová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2021:1111221707.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Hajdínovej a členov senátu JUDr. Evy Mészárosovej a JUDr. Silvie Walterovej v právnej veci žalobcu: U.. O. X. , T.., narodený dňa XX.X.XXXX, trvale bytom I., Z. č. XXXX/XX, zastúpený ADVOKÁTSKA KANCELÁRIA SLIVKA & LEČKOVÁ, s.r.o., Bratislava, Turčianska č. 16, IČO: 35 913 754, za ktorú konajú JUDr. Daniela Lečková a JUDr. Roman Slivka, CSc., proti žalovanému: Ing. O. K. , narodený dňa XX.X.XXXX, trvale bytom I., A. č. XXXX/XX, zastúpený JUDr. Ján Vician, advokát, Bratislava, Prievozska č. 14/a, o zaplatenie 189.163,51 € s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I. zo dňa 12. júna 2018, č.k. 18 C 123/2011-344, takto

rozhodol:

I.Rozsudok Okresného súdu Bratislava I. zo dňa 12. júna 2018, č.k. 123/2011-344, p o t v r d z u j e .

18 C

II. Žalovanému priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1.1. Súd prvej inštancie rozsudkom zo dňa 12. júna 2018, č.k. 18 C 123/2011-344, zamietol žalobu žalobcu a o trovách konania rozhodol tak, že žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Rozhodnutie právne odôvodnil ustanoveniami § 657, § 100 ods. 1, 2, 3, § 101, § 558 Občianskeho zákonníka. V odôvodnení uviedol, že žalobou doručenou súdu dňa 4.7.2011 sa právny predchodca žalobcu, X. X., domáhal zaviazania žalovaného zaplatením sumy 189.163,51 € s prísl. titulom Zmluvy o postúpení pohľadávok uzatvorenej medzi U.. O. X., T.., ako postupcom a X. X., ako postupníkom, uzatvorenej dňa 15.7.2010. Oprávnenosť nároku odôvodnil tým, že U.. O. X., T.., uzatvoril so žalovaným zmluvy o pôžičkách a to zmluvu o pôžičke dňa 23.3.2005 na čiastku 3.000.000,- SKK (99.581,76 €) so splatnosťou dňa 25.9.2005, zmluvu o pôžičke dňa 11.3.2005 na čiastku 2.000.000,- SKK (66.387,84 €) so splatnosťou dňa 15.9.2005, zmluvu o pôžičke dňa 10.11.2005 na čiastku 1.000.000,- SKK (33.193,92 €) so splatnosťou 10.4.2006. Spolu suma pôžičiek tvorí čiastku 6.000.000,- SKK (199.163,51 €). Ku dňu podania žaloby žalovaný vrátil z vyššie uvedených pôžičiek celkovú sumu 10.000,-€, čím sa dlžná čiastka znížila zo 199.163,51 € na sumu 189.163,51 €. Dohodnutú výšku úrokov z predmetných pôžičiek žalovaný spláca v mesačných termínoch. Dňa 28.1.2010 žalovaný uznal svoj záväzok z poskytnutých pôžičiek vo výške 189.163,51 €. Žalovaný a žalobca priebežne evidujú stav pôžičiek v tabuľkách, ktoré zhodne potvrdzujú záväzok žalovaného. Vo veci vrátenia dlhu sa žalovaný vyjadril v listoch zo dňa 18.2.2010, 7.3.2010 a v tabuľke zo dňa 31.5.2010. Žalobca v snahe riešiť vrátenie pôžičky mimosúdne inicioval pokus o zmier cestou osoby obidvom známym a požívajúcich dôveru obidvoch strán - JUDr. T.. Pokus o zmier trval niekoľko mesiacov. Počas zmierovacieho konania žalovaný viackrát uznal pred O.. T. svoj dlh, avšak písomne sa k nemu nechcel zaviazat'. Následne O.. T. dňa 21.6.2011 vyniesol výrok, ktorý žalobca priložil k žalobe. Keďže žalovaný svoj záväzok neuhradil, žalobca ho viackrát vyzval na plnenie, avšak bezvýsledne.

1.2. Žalovaný vo vyjadrení uviedol, že zmluvy o pôžičkách boli uzatvorené podľa Občianskeho zákonníka. Namietol premlčanie uplatneného nároku podľa § 101 Občianskeho zákonníka, keďže pri zmluve o pôžičke zo dňa 11.3.2005, ktorá bola splatná dňa 15.9.2005, premlčacia doba uplynula dňa 16.9.2008, pri zmluve o pôžičke zo dňa 23.3.2005, ktorá bola splatná dňa 25.9.2005, premlčacia doba uplynula dňa 26.9.2008 a pri zmluve o pôžičke zo dňa 10.11.2005, so splatnosťou dňa 10.4.2006, premlčacia doba uplynula dňa 11.4.2009. Namietal, že zo žalobcom predložených dôkazov nie je relevantným spôsobom preukázané, že U.. O. X., T., právny predchodca žalobcu, do uplynutia jednotlivých premlčacích lehôt urobil úkon, ktorým by tieto lehoty neboli uplynuli, do skončenia týchto lehôt nepodal žiaden návrh na zaplatenie dlžných súm na príslušný súd. Podľa žalovaného zo žalobcom predložených dôkazov vyplýva, že žalovaný pohľadávky vyplývajúce z uvedených zmlúv o pôžičke písomne, podľa § 558 Občianskeho zákonníka, neuznal. List - vyjadrenie žalovaného k výške dlhu zo dňa 28.1.2010 s prílohou, list - vrátenie dlhu žalovaného zo dňa 18.2.2010 a ani list žalovaného zo dňa 7.3.2010 nie je možné považovať za platné uznanie dlhu podľa § 558 Občianskeho zákonníka, ktoré by malo za následok to, že pohľadávky žalobcu z vyššie uvedených zmlúv o pôžičke nie sú premlčané. Ani jedna písomnosť nespĺňa zákonné podmienky uznania dlhu podľa ustanovenia § 558 Občianskeho zákonníka.

Z prehľadu zo dňa 31.5.2010 a zo zápisu s názvom pokus o zmier zo dňa 21.6.2011 vyplýva, že ako Ing. O. X., CSc., právny predchodca žalobcu, tak aj žalovaný mali rôzne vzájomné pohľadávky a záväzky, vyplývajúce z ich rôznych podnikateľských aktivít a že si odsúhlasovali rôzne čiastky, ktoré z týchto aktivít vyplývali a rôzne vzájomné záväzky a pohľadávky žalovaného a Ing. O. X., T., právneho predchodcu žalobcu. Žalovaný poukázal aj na to, že U.. O. X., T., právny predchodca žalobcu, mu zasielal výzvy aj v čase, kedy už mali byť pohľadávky z vyššie uvedených zmlúv o pôžičke postúpené na žalobcu. Žalovanému nie je zrejmé, kedy v skutočnosti došlo k uzavretiu zmluvy o postúpení pohľadávky medzi žalobcom a jeho právnym predchodcom, keďže ešte aj v čase vyhotovenia listiny s názvom pokus o zmier zo dňa 21.6.2011 žalovaného na zaplatenie pohľadávky vyzýval právny predchodca žalobcu. Žalovaný peňažné prostriedky poskytnuté na základe zmlúv o pôžičke nepoužil na osobné účely, tieto boli poskytnuté K. J. na základe písomných dokladov, ktoré žalovaný priložil k vyjadreniu. Zo žalobcom predložených dôkazov vyplýva, že U.. O. X., T., právny predchodca žalobcu, uzavrel dňa 11.3.2005 so žalovaným podľa § 657 a § 658 Občianskeho zákonníka zmluvu o pôžičke, na základe ktorej bola poskytnutá pôžička vo výške 2.000.000,- Sk s tým, že je splatná dňa 15.9.2005, pričom dohodnutá výška úroku bola 16.650,- Sk mesačne. O tri dni neskôr, t. j. dňa 14.3.2005, uzavrel žalovaný so K. J. identickú zmluvu o pôžičke, avšak s mesačným úrokom vo výške 25.000,- Sk. Táto zmluva o pôžičke bola zabezpečená zmenkovým vyhlásením a vlastnou zmenkou K. J. zo dňa 14.3.2005 s tým, že podpis K. J. na zmenkovom vyhlásení bol aj overený. Dňa 23.3.2005 došlo medzi U.. O. X., T., právnym predchodcom žalobcu, a žalovaným k uzavretiu zmluvy o pôžičke na sumu 3.000.000,- Sk so splatnosťou dňa 25.9.2005, pričom dohodnutá výška úroku bola 20.000,- Sk mesačne. V ten istý deň bola uzavretá so K. J. identická zmluva o pôžičke, ale s mesačným úrokom vo výške 37.500,- Sk, so splatnosťou pôžičky dňa 23.9.2005. Aj táto zmluva o pôžičke bola zabezpečená zmenkovým vyhlásením a vlastnou zmenkou K. J. ako zmenkového ručiteľa T-GOLD, s. r. o., zo dňa 23.3.2005 s tým, že podpis K. J. ako vystaviteľa zmenky a konateľa zmenkového ručiteľa na zmenkovom vyhlásení bol aj overený. V ten istý deň bola na účet spoločnosti T - GOLD. s. r. o., vložená žalovaným suma vo výške 3.000.000,- Sk. Dňa 10.11.2005 došlo medzi U.. O. X., T., a žalovaným k uzavretiu tretej zmluvy o pôžičke na sumu 1.000.000,- Sk so splatnosťou dňa 10.4.2006, pričom dohodnutá výška úroku bola 8.350,- Sk mesačne. V ten istý deň bola uzavretá so K. J. identická zmluva o pôžičke s odchýlkami týkajúcimi sa sumy poskytnutej pôžičky vo výške 1.200.000,- Sk a výšky mesačného úroku vo výške 15.000,- Sk. Aj táto zmluva o pôžičke bola zabezpečená zmenkovým vyhlásením a vlastnou zmenkou K. J. zo dňa 10.11.2005 s tým, že podpis K. J. na zmenkovom vyhlásení bol aj overený. O odovzdaní a prevzatí peňažných prostriedkov boli okrem zmluvy o pôžičke zo dňa 10.11.2005 na sumu 1.000.000,- Sk vyhotovené príslušné výdavkové a príjmové doklady. Žalovaný sa so K. J. a U.. O. X., T., dohodol na tom, že týmto spôsobom budú U.. O. X., T., poskytnuté K. J. peňažné prostriedky na krytie prevádzkových nákladov jeho firmy. Bez dohody s týmito osobami by nikdy zmluva o pôžičke dňa 11.3.2005, 23.3.2005 a 10.11.2005 s U.. O. X., T., neuzatváral. Peňažné prostriedky žalobcu nikdy pre seba nepožičal, ani požičať nechcel. Poukázal na možnosť absolútnej neplatnosti zmlúv o pôžičke zo dňa 11.3.2005, zo dňa 23.3.2005 a zo dňa 10.11.2005 podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka pre nedostatok vážnosti vôle žalovaného; mohlo ísť o simulované právne úkony. Navrhol žalobu zamietnuť z dôvodu premlčania celého uplatneného nároku, prípadne pre absolútnu neplatnosť zmlúv o pôžičke zo dňa 11.3.2005, 23.3.2005 a 10.11.2005.

1.3. Na návrh pôvodného žalobcu, X. X., súd prvej inštancie uznesením zo dňa 25.9.2015 pripustil, na základe predloženej zmluvy o spätnom postúpení pohľadávok zo dňa 13.4.2015, uzatvorenej medzi

postupcom X. X. a postupníkom Ing. O. X., T., vstup do konania U. O. X., T., na miesto žalobcu, uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 19.7.2016.

1.4. Žalobca vo vyjadrení k vyjadreniu žalovaného uviedol, že žalovaný žiadnym spôsobom nepreukázal, že by ho bol poveril zariadovať akékoľvek finančné transakcie, že by medzi nejakým pánom J. a žalobcom prebehla akákoľvek komunikácia. Žalobca žalovanému poskytol pôžičky na jeho podnikanie bez toho, aby mu tieto poskytoval na konkrétny účel (na účel poskytnutia týchto prostriedkov ďalej nejakej tretej osobe). V otázke premlčania poukázal na to, že súd v trestnom konaní otázku premlčania skúmal v rámci merita veci, keďže táto bola zásadná pre posúdenie, či bola alebo nebola naplnená skutková podstata trestného činu. Pokiaľ by nároky žalobcu ako veriteľa v čase, keď sa žalovaný pokúsil previesť svoj majetok, boli premlčané, potom by ho súd v trestnom konaní musel oslobodiť, keďže by sa nedopustil trestného činu. Pre naplnenie skutkovej podstaty trestného činu poškodzovania veriteľa je nevyhnutné, aby nároky poškodeného veriteľa v rozhodujúcom čase boli vymáhateľné. Odsudzujúci výrok súdu v trestnej veci o vine žalovaného je, podľa názoru žalobcu, v tomto prípade právne záväzný a súd by ho mal v tomto konaní rešpektovať.

1.5.1. Vykonaným dokazovaním mal súd prvej inštancie preukázané, že medzi žalobcom a žalovaným došlo k uzatvoreniu troch zmlúv o pôžičke podľa ustanovení Občianskeho zákonníka, § 657 a § 658. Prvá zmluva o pôžičke bola uzatvorená dňa 11.3.2005 na čiastku 66.387,84 €, so splatnosťou dňa 15.9.2005. Druhá zmluva o pôžičke bola uzatvorená dňa 23.3.2005 na čiastku 99.581,76 €, so splatnosťou dňa 25.9.2005 a v poradí tretia zmluva o pôžičke bola uzatvorená dňa 10.11.2005 na čiastku 33.193,92 €, so splatnosťou dňa 10.4.2006. Vzhľadom na žalovaným vznesenú námietku premlčania sa súd predovšetkým zaoberal touto otázkou. Keďže predmetom zmlúv o pôžičke bolo peňažné plnenie, na ktoré sa vzťahuje premlčacia doba podľa § 101 Občianskeho zákonníka, súd v prvom rade skúmal včasnosť uplatneného nároku žalobcu. Konštatoval, že v súvislosti s nárokom žalobcu na uplatnenie práva na plnenie zo zmluvy o pôžičke zo dňa 11.3.2005, so splatnosťou dňa 15.9.2005, sa tento premlčí márnym uplynutím trojročnej premlčacej doby, ktorá začína plynúť prvý deň po dni, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz, t.j. dňa 16.9.2008. Pri zmluve o pôžičke zo dňa 23.3.2005, so splatnosťou 25.9.2005, k premlčaniu nároku na plnenie dochádza dňa 26.9.2008, pri zmluve o pôžičke zo dňa 10.11.2005, so splatnosťou dňa 10.4.2006, k premlčaniu dochádza dňa 11.4.2009. Pokiaľ ide o uznanie dlhu, súd prvej inštancie konštatoval, že na platné uznanie dlhu sa vyžaduje, aby jednostranný právny úkon dlžníka spĺňal predpoklady pre vznik platného právneho úkonu. Uznanie dlhu musí byť zrozumiteľné a určité, aby nevznikli pochybnosti o obsahu prejavu vôle dlžníka. Z hľadiska platnosti uznávacieho prejavu dlžníka je potrebné, aby dlžník urobil uznávací prejav v písomnej forme, vyjadril v ňom prísľub zaplatiť dlh, uviedol v ňom výšku a dôvod dlhu a aby veriteľ uznávací prejav akceptoval. V prípade dohody o uznaní dlhu ide o zmluvný vzťah, ktorý uzatvárajú účastníci pôvodného záväzkového vzťahu, ktorého sa uznanie týka, v písomnej forme a v ktorom je označený uznávaný dlh a vyjadrenie prísľubu dlžníka dlh zaplatiť. Súd konštatoval, že v konaní bolo predložené písomné vyhlásenie zo dňa 28.1.2010, v ktorom žalobca a žalovaný podpismi potvrdili len výšku záväzku dlžníka - žalovaného ku dňu podpisu vyhlásenia. Vzhľadom k tejto skutočnosti, nemožno, podľa názoru súdu prvej inštancie, uvedené vyhlásenie považovať za platné uznanie dlhu, prípadne dohodu o uznaní dlhu, keďže formálne a ani materiálne nespĺňa zákonné podmienky platnosti tohto právneho úkonu. Vo vyhlásení nie je uvedený dôvod dlhu a ani prísľub žalovaného ohľadom jeho splnenia. Ani predložený listinný dôkaz obsahujúci „Pokus o zmier“ zo dňa 21.6.2011 súd prvej inštancie nepovažoval za právne relevantný úkon vo vzťahu k uznaní dlhu, keďže listina nemá náležitosti konania pred mediátorom, zmier podlieha schváleniu súdom, navyše z obsahu listiny vyplýva, že zmierovacie konanie neprebehlo úspešne, keď k uzatvoreniu zmiery nedošlo, nedošlo ani k platnému uznaní dlhu. Ani samotné oznámenia dlžníka zo dňa 7.3.2010 a 18.2.2010, v ktorých sa vyjadruje k otázke zmeny termínu splácania dlhu, nemožno považovať za platné uznanie dlhu, keďže v ňom absentujú náležitosti podmieňujúce platnosť právneho úkonu t. j. dôvod dlhu, prísľub úhrady dlhu, nemožno ich považovať ani za zmenu pôvodných zmlúv o pôžičkách, keďže podľa čl. 4 jednotlivých zmlúv, k ich zmene mohlo dôjsť len na základe písomnej dohody obidvoch strán.

1.5.2. V súvislosti s poukázaním žalobcu na výsledky trestného konania vedeného na Okresnom súde Bratislava I. a rozhodnutie č. k. 8 T 9/2013 - 622, v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 4 To 86/2015, zo dňa 15.10.2015, na základe ktorého bol žalovaný uznaný vinným z trestného činu poškodzovania veriteľa podľa § 239 ods. 1 písm. a), ods. 5 písm. a) Trestného zákona a v rámci ktorého sa súd zaoberal otázkou premlčania nárokov žalobcu ako poškodeného v trestnom konaní, vyplývajúcich zo zmlúv o pôžičke, tvoriacich predmet tohto sporu, súd prvej inštancie konštatoval, že v rámci občianskoprávneho súdneho konania je viazaný, okrem iného, rozhodnutiami o tom, že bol spáchaný trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt postihnutelný podľa osobitného predpisu a o tom, kto

ich spáchal, ako aj rozhodnutím o osobnom stave, vzniku alebo zániku spoločnosti (§ 193 C.s.p.). Uviedol, že v danom prípade súd v rámci trestného konania riešil otázku premlčania nárokov žalobcu vyplývajúcich z uzatvorených zmlúv o pôžičke, avšak vo vzťahu k splneniu podmienok stanovených pre naplnenie skutkovej podstaty trestného činu. Pokiaľ súd vyhodnotil otázku premlčania nárokov ako nedôvodnú, tak k uvedenému záveru dospel v súvislosti s hodnotením závažnosti protiprávneho konania žalovaného a jeho následkov. Súd v rámci občianskoprávneho konania je viazaný rozhodnutím o tom, že bol trestný čin spáchaný avšak nie je viazaný predbežnými otázkami, s ktorými sa súd v trestnom konaní vysporiadaval, keďže tieto posudzuje z hľadiska trestnosti konania žalobcu.

1.6. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že uplatnený nárok žalobcu je premlčaný a vzhľadom na námietku premlčania, vznesenú žalovaným, žalobu zamietol. Premlčanie nárokov vyplývajúcich zo zmlúv o pôžičke nemalo vplyv na platnosť zmlúv o postúpení pohľadávok, keďže premlčaním nárok veriteľa nezaničí, je len ohrozená možnosť vymoženia pohľadávky alebo uplatnenia nároku z dôvodu práva dlžníka na vznesenie námietky premlčania. Vzhľadom k uvedenému záveru sa súd inými skutkovými okolnosťami, uvádzanými sporovými stranami, nezaoberal.

1.7. O trovách konania súd rozhodol podľa zásady úspechu podľa § 255 ods.1 C.s.p. a § 262 ods.1 C.s.p.

2.1. Proti rozsudku súdu prvej inštancie, v celom jeho rozsahu, podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca dôvodiť, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 365 ods. 1 písm. d) C.s.p.) a rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h) C.s.p.). Pokiaľ ide o prvý odvolací dôvod, vytýkal súdu prvej inštancie, že pri posudzovaní otázky premlčania nárokov žalobcu nerešpektoval právoplatné rozhodnutia - rozsudok Okresného súdu Bratislava I. č. k. 8 T 9/2013 - 622, v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 4 To 86/2015, na základe ktorých bolo rozhodnuté o tom, že bol spáchaný trestný čin poškodzovania veriteľa podľa § 239 ods. 1 písm. a), ods. 5 písm. a) Trestného zákona a to žalovaným, ktorý bol právoplatne za tento trestný čin odsúdený. Ignoroval tak skutočnosť, že uvedenými rozhodnutiami bol v zmysle ustanovenia § 193 C.s.p. viazaný a táto vada mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Podľa odvolateľa súd nerešpektoval právoplatné rozhodnutia súdov s odôvodnením, že tieto riešili otázku premlčania len ako predbežnú otázku. S uvedeným odôvodnením žalobca nesúhlasil, keďže ak súdy v trestnom konaní rozhodli o tom, že bol spáchaný trestný čin, potom meritorne a záväzne rozhodli aj o tom, že nároky žalobcu nemohli byť v čase spáchania trestného činu premlčané. Podľa odvolateľa je evidentné, že slovné spojenie uvedené v právnej norme (§ 193 C.s.p.) „o tom, že bol spáchaný trestný čin“ nie je možné vykladať inak, ako tak, že príslušným rozhodnutím bolo rozhodnuté, že boli naplnené všetky znaky skutkovej podstaty trestného činu. Viazanosť rozhodnutím znamená, že súd musí rešpektovať závažnosť posúdenia všetkých otázok, ktoré boli podstatné pre meritorne rozhodnutie o tom, že bol spáchaný trestný čin. Otázku premlčania skúmali trestné súdy nie ako predbežnú otázku, ale v rámci merita veci, keďže táto otázka bola zásadná pre posúdenie, či bola alebo nebola naplnená skutková podstata trestného činu (t.j. či bol alebo nebol spáchaný trestný čin). Odvolateľ dôvodil, že pokiaľ by jeho nároky ako veriteľa v čase, keď sa žalovaný pokúsil previesť svoj majetok, boli premlčané, potom by ho súd v trestnom konaní musel oslobodiť, keďže by sa nedopustil trestného činu. Pre naplnenie skutkovej podstaty trestného činu poškodzovania veriteľa je nevyhnutné, aby nároky poškodeného veriteľa v rozhodujúcom čase boli vymáhateľné. Odsudzujúci výrok súdu v trestnej veci o vine žalovaného je právne záväzný a súd v tomto konaní bol povinný ho rešpektovať.

2.2. Pokiaľ ide o druhý odvolací dôvod, odvolateľ namietal, že súd prvej inštancie zamietol žalobu výlučne na základe námietky premlčania vznesenej žalovaným, pričom neprihliadol na skutočnosť, že vznesenie námietky premlčania zo strany žalovaného je v danom výnimočnom prípade evidentne takým výkonom práva, ktoré je v hrubom rozpore s dobrými mravmi, a preto nepožíva právnu ochranu. Z vykonaného dokazovania jednoznačne vyplynulo, že žalobca sa s náležitou starostlivosťou snažil vymôcť svoje oprávnené nároky, sústavne komunikoval so žalovaným, inicioval mimosúdne usporiadanie, pričom sám konal tak, aby sebe, ale ani žalovanému nevyvolával zbytočné dodatočné náklady. Žalovaný svoje záväzky opakovane uznával, nikdy ich nespochyboval, uisťoval žalobcu o tom, že ich splní a to aj písomne. Navyše z pôžičiek poskytnutých mu žalobcom riadne platil úroky. Všetko toto robil vedome a účelovo až do doby, keď podľa neho už záväzky boli premlčané. Podľa odvolateľa mu nemožno vytknúť porušenie zásady vigilantibus iura scripta sunt tým, že nepodal žalobu na súde skôr. Žalobca v dobrej viere prijal opakované uistenia žalovaného o tom, že záväzky dodatočne splní, spoliehal sa na ich dobré priateľské vzťahy a bol presvedčený, že žalovaným urobené písomné úkony sú platné a že došlo medzi nimi k dohode o tom, že si

žalovaný dlhy dodatočne splní. So žalovaným neustále komunikoval, žalovaný sám navrhol JUDr. T. ako mediátora a súhlasil s rozhodcovským zmierovacím konaním a zrejme účelovo ho zavádzal, až do doby, keď si už myslel, že sú nároky premlčané. Pokiaľ zmluvné strany - veriteľ aj dlžník, počas celej doby plynutia premlčacej doby nepretržite komunikujú a riešia vzájomný vzťah, dlžník opakovane ponúka riešenia, uznáva nároky veriteľa, uisťuje ho, že dlh existuje a v budúcnosti tento splní, avšak z formálneho hľadiska medzi stranami nie sú presne dodržané všetky náležitosti uznávacieho prejavu, potom vznesenie námietky premlčania nemožno považovať za výkon práva v súlade s dobrými mravmi. Podľa odvolateľa prvoinštančný súd dospel pri hodnotení písomných dôkazov k nepravým záverom o tom, že tieto nespĺňajú náležitosti úkonov, s ktorými zákon spája právne následky podľa § 110 Občianskeho zákonníka. Súd, vychádzajúc z odôvodnenia rozsudku, navyše skúmal prejavy vôle žalovaného len z hľadiska formálnych požiadaviek podľa § 558 Občianskeho zákonníka, pričom nerozlišoval uznanie práva podľa § 110 Občianskeho zákonníka a uznanie dlhu podľa § 558 Občianskeho zákonníka. Z hľadiska plynutia novej desaťročnej premlčacej doby v zmysle ustanovenia § 110 Občianskeho zákonníka je však rozhodujúce uznanie práva, ktoré nie je možné automaticky stotožniť s uznaním dlhu v zmysle § 558 Občianskeho zákonníka. To, že podľa názoru súdu prejavy žalovaného nespĺňali formálne znaky uznania dlhu podľa § 558 Občianskeho zákonníka, neznamenovalo automaticky, že tieto prejavy neboli uznaním práva, s ktorým sú spojené účinky podľa § 110 Občianskeho zákonníka. Odvolateľ ďalej vytýkal súdu prvej inštancie, že z odôvodnenia rozsudku nevyplýva ani to, akým spôsobom sa súd vysporiadal s otázkou, či písomné vyhlásenie žalobcu a žalovaného zo dňa 28.1.2010 nie je písomnou dohodou strán, ktorou zmenili alebo nahradili pôvodné záväzky resp. dohodou o urovnaní. Z neznámeho dôvodu súd v odôvodnení uvádza len to, že skúmal tento spoločný prejav vôle len ako „dohodu o uznaní dlhu“, ktorá údajne má mať všetky náležitosti totožné s jednostranným uznaním dlhu podľa § 558 Občianskeho zákonníka. Takýto záver podľa odvolateľa nemá oporu v platnej právnej úprave, pretože uznanie dlhu je vždy jednostranný právny úkon a „dohoda o uznaní dlhu“ ako dvojstranný právny úkon nie je možná. Súd mal posudzovať písomný prejav žalobcu a žalovaného zo dňa 28.1.2010 ako prípadnú dohodu v zmysle § 516, § 570 alebo § 585 Občianskeho zákonníka, ktorým strany odstránili pochybnosť o tom, či určitý záväzok (a jemu zodpovedajúce právo) ku dňu podpisu existuje napriek tomu, že mal byť splnený už v minulosti. V listinných dôkazoch predložených v konaní žalobca a žalovaný potvrdili výšku záväzku žalovaného, pričom nebolo pochyb o tom, z akého dôvodu tieto záväzky vznikli. Práve v dôsledku týchto skutočností žalobca nežaloval na súde žalovaného, ako svojho vtedy blízkeho priateľa, pretože obaja pokladali za zbytočné navyšovať dlh o nezanedbateľné náklady spojené so súdnym konaním. Podľa odvolateľa prejednaný prípad je výnimočným, v ktorom uplatnenie námietky premlčania je v rozpore s dobrými mravmi. Odvolaciemu súdu navrhol rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť a žalobe v celom rozsahu vyhovieť.

3. Žalovaný považoval rozsudok súdu prvej inštancie za správny, vychádzajúci z precízneho hodnotenia veci ako i z predložených dôkazov. Súd prvej inštancie, podľa žalovaného, vyhodnotil písomný doklad zo dňa 28.1.2010 v súlade s Občianskym zákonníkom ako aj ustálenou civilnou judikatúrou a dospel k rovnakému záveru ako žalovaný a to, že tento dôkaz nespĺňa podmienky uznania záväzku podľa § 558 Občianskeho zákonníka. Súd správne vyhodnotil uvedený doklad ako doklad, v ktorom sa zhodne konštatuje výška dlhu, nie je však z neho možné vyvodiť uznávací prejav, s ktorým zákon spája vznik novej premlčacej doby a ďalšie následky. Žalovaný zotrval na svojom stanovisku zo dňa 17.5.2018, v ktorom rozobral, prečo považuje dôkazy - rozsudok Okresného súdu Bratislava I. sp. zn. 8 T 9/2013 a uznesenie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 4 To 86/2015, v tomto konaní za irelevantné. Zároveň uviedol, že konajúci trestný súd pri rozhodovaní a hodnotení dôkazov v trestnej veci sa dôsledne neriadil základnými zásadami trestného konania a neskúmal okolnosti týkajúce sa premlčania záväzku obžalovaného, platnosti zmlúv o pôžičke a uznania dlhu obžalovaného podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka. Z týchto dôvodov má žalovaný za to, že súd, ako aj orgány činné v trestnom konaní, pochybili, keď sa nevenovali skúmaniu týchto okolností, a preto považuje skutkové zistenia súdu v trestnom konaní za nejasné a neúplné, a preto v tomto konaní za nepoužiteľné. Zotrval na tom, že pohľadávky titulom pôžičiek, uplatnené v tomto konaní, sú premlčané. Poukázal aj na chybu v trestnom konaní, keď prokurátor Okresnej prokuratúry Bratislava I. uznesením č. k. 1 Pn 805/11-13 zo dňa 12.12.2011 porušil Trestný poriadok v neprospech obžalovaného, keď sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa ORPZ v Bratislave I., ČVS: ORP-1060/OEK- B1 - 2011 - KJ, vyhodnotil ako sťažnosť podanú oprávnenou osobou a to Ing. O. X., T., pričom z trestného spisu vyplýva, že oznamovateľom trestného činu bol X. X., teda iná osoba. Odvolaciemu súdu opätovne navrhol, aby rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu potvrdil.

4. Odvolateľ sa vzdal svojho práva na vyjadrenie k podaniu žalovaného (č. I. 399 spisu).

5. Odvolací súd preskúmal vec, súc pritom viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania [§ 470 ods. 1, 2, § 379, § 380 ods. 1 Civilného sporového poriadku (zákon č. 160/2015 Z.z. účinný od 1.7.2016), ďalej len C.s.p.], túto prejednal bez nariadenia pojednávania, keďže neboli splnené zákonné podmienky pre jeho nariadenie (nebolo potrebné doplniť, resp. zopakovať dokazovanie, nevyžaduje to dôležitý verejný záujem; § 385 ods. 1 C.s.p.). Rozsudok verejne vyhlásil dňa 24. februára 2021; o termíne verejného vyhlásenia rozsudku boli strany sporu upovedomené zákonným spôsobom (§ 378 ods. 1, § 219 ods. 1, ods. 3, § 385 ods. 1 C.s.p.). Rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne a právne správny potvrdil (§ 387 ods. 1, ods. 2, ods. 3 C.s.p.) a keďže sa stotožňuje s dôvodmi rozsudku ako správnymi, rozsudok odvolacieho súdu už ďalšie dôvody neobsahuje. Na zdôraznenie správnosti rozsudku súdu prvej inštancie odvolací súd ale považuje za potrebné uviesť ešte nasledovné.

6.1. Ako vyplýva zo žaloby, žalobca sa predmetným žalobným návrhom domáhal voči žalovanému zaplataenia istiny vo výške 189.163,51 € s príslušenstvom a to titulom splnenia záväzku vyplývajúceho z troch zmlúv o pôžičke, uzatvorených medzi žalobcom a žalovaným. Žalovaný vzniesol námietku premlčania žalobcom uplatneného nároku.

6.2. Vykonaným dokazovaním zistil súd prvej inštancie, že žalobca a žalovaný uzatvorili tri zmluvy o pôžičke dňa 23.3.2005 zmluvu, predmetom ktorej bola suma 99.581,76 €, so splatnosťou dňa 25.9.2005, dňa 11.3.2005 zmluvu, predmetom ktorej bola suma 66.387,84 €, so splatnosťou dňa 15.9.2005 a dňa 10.11.2005 zmluvu, predmetom ktorej bola suma 33.193,92, so splatnosťou 10.4.2006. Keďže žalobca podal žalobu na súd v prejednávanej veci dňa 4.7.2011, žalovaný namietol premlčanie celého uplatneného nároku, súd prvej inštancie námietku premlčania považoval za dôvodnú a žalobu žalobcu z uvedeného dôvodu zamietol.

6.3. Premlčanie ako právny inštitút je následok kvalifikovaného uplynutia času, ktoré spôsobuje zánik súdnej vymáhateľnosti práva. Na premlčanie súd prihliada len na námietku protistrany. Všeobecná premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz (§ 101 Občianskeho zákonníka). V zmluvách o pôžičke si zmluvné strany dohodli termín splatnosti jednotlivých pôžičiek, deň nasledujúci po termíne splatnosti si žalobca mohol uplatniť svoje právo prvýkrát, správne tak ustálil súd prvej inštancie, že pri zmluve o pôžičke zo dňa 23.3.2005, v ktorej bol dohodnutý termín splatnosti dňa 25.9.2005, začala premlčacia doba plynúť dňa 26.9.2005 a uplynula dňa 26.9.2008; pri pôžičke, v ktorej bol dohodnutý termín splatnosti dňa 15.9.2005, začala premlčacia doba plynúť dňa 16.9.2005 a uplynula dňa 16.9.2008; pri pôžičke, v ktorej bol dohodnutý termín splatnosti dňa 10.4.2006, začala premlčacia doba plynúť dňa 11.4.2006 a uplynula dňa 14.4.2009, keďže 12.4.2009 pripadol na nedeľu a 13.4.2009 pripadol na sviatok (§ 122 ods. 3 Občianskeho zákonníka). Ak žalobca podal žalobu na súd dňa 4.7.2011, uplatnil svoje právo po uplynutí trojročnej premlčacej doby.

6.4. Odvolateľ v odvolaní namietal, že pri posúdení otázky premlčania súd prvej inštancie nerešpektoval právoplatné rozhodnutia - rozsudok Okresného súdu Bratislava I. č. k. 8 T 9/2013 - 622 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 4 To 86/2015, na základe ktorých bolo rozhodnuté o tom, že žalovaný spáchal trestný čin poškodzovania veriteľa a ignoroval tak skutočnosť, že uvedenými rozhodnutiami bol v zmysle ustanovenia § 193 C.s.p. viazaný, ktorá vada mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Z § 193 C.s.p. vyplýva, že súd je viazaný (okrem iného) rozhodnutiami príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt postihuteľný podľa osobitného predpisu, a o tom, kto ich spáchal. Je potrebné zdôrazniť, že takéto odsudzujúce rozhodnutie môže obsahovať okrem výroku o tom, že bol spáchaný trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt, a o tom, kto ich spáchal, aj iné výroky, ktorými však súd viazaný podľa § 193 C.s.p. nie je. Rovnako nie je viazaný ani odôvodnením rozhodnutia, a ani oslobodzujúcim rozhodnutím. Pokiaľ ide o vzťah trestného konania a občianskeho súdneho konania, ktorý má základ v tom istom skutkovom deji, je potrebné poukázať na to, že zatiaľ čo v trestnom konaní treba na odsúdenie to, aby zástupca obžaloby preukázal všetky znaky skutkovej podstaty trestného činu vrátane zavinenia, v občianskom súdnom konaní vykonáva súd (zásadne na návrh strán sporu) vlastné dokazovanie, ktoré je oprávnený (okrem rámca zákonom vymedzenej viazanosti) hodnotiť nezávisle od výsledkov trestného alebo priestupkového konania. V prejednávanej veci je tak súd viazaný rozhodnutím o tom, že žalovaný spáchal zločin poškodzovania veriteľa (úmyselný), nie však prípadným posúdením otázky premlčania uplatneného nároku. Odvolací súd zároveň považuje za potrebné poukázať na to, že v rozhodnutí Okresného súdu Bratislava I. sp. zn. 8 T 9/2013 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 4 To 86/2015, súd odkázal poškodeného s nárokom na náhradu škody na občianske súdne konanie.

6.5. Podľa § 559 ods. 2 Občianskeho zákonníka dlh musí byť splnený riadne a včas.

6.6. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

6.7. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

6.8.1. Premlčanie je kvalifikované uplynutie času, v dôsledku ktorého súdnu vymáhateľnosť možno odvrátiť námietkou. Zmyslom tohto inštitútu je zvýšenie istoty v právnych vzťahoch. Premlčaním právo nezaniká, iba sa závažne oslabuje. Uplatnenie námietky premlčania spôsobuje zánik súdnej vymáhateľnosti, v dôsledku čoho súd premlčané právo nemôže priznať. Neprihliadnutie na vznesenú námietku premlčania, prípadne odopretie tohto práva, hoci aj pre rozpor s dobrými mravmi (§ 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka), je v rozpore s ustanovením § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka, z ktorého jednoznačne vyplýva, že súd musí prihliadnuť na námietku premlčania vznesenú dlžníkom a nemôže veriteľovi priznať premlčané právo. Dobrým mravom neodporuje, ak niekto namieta premlčanie práva uplatňovaného proti nemu. Použitím ustanovenia § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka nemožno ignorovať dlžníkom odôvodnenú vznesenú námietku premlčania a premlčané právo veriteľovi priznať, a tak reparaovať už zaniknuté právo veriteľa na vymáhanie jeho pohľadávky.

6.8.2. V prejednávanej veci súd prvej inštancie dospel k správne právnemu záveru o premlčaní žalobcom uplatňovanej pohľadávky s poukazaním na vznesenú námietku premlčania zo strany žalovaného. Za dôvodnú nepovažuje odvolací súd námietku žalobcu, že akceptácia vznesenej námietky premlčania je v rozpore s dobrými mravmi. Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi. Uvedené ustanovenie je všeobecným ustanovením hmotnoprávnej povahy, ktoré dáva súdu možnosť posúdiť, či výkon subjektívneho práva je v súlade s dobrými mravmi a v prípade, ak to tak nie je, požadovanú ochranu odoprieť. Právny úkon sa prieči dobrým mravom, pokiaľ nerešpektuje niektoré zo súhrnu spoločenských, kultúrnych a mravných noriem základných, ktoré preukázali počas historického vývoja určitú mieru stálosti (nemennosti), vyjadrujú podstatné historické tendencie a stotožňuje sa s nimi podstatná časť spoločnosti. V konaní žalovaným dôvodne vznesenú námietku premlčania voči uplatňovanej pohľadávke však nemožno pokladať za konanie, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 1 Cdo 148/2004 uverejnený v ZSP č. 30/2005).

6.9. Odvolateľ namietal, že mu nemožno vytknúť porušenie zásady vigilantius iura scripta sunt tým, že nepodal žalobu na súde skôr. Žalobca v dobrej viere prijal opakované uistenia žalovaného o tom, že záväzky dodatočne splní, spoliehal sa na ich dobré priateľské vzťahy a bol presvedčený, že žalovaným urobené písomné úkony sú platné a že došlo medzi nimi k dohode o tom, že si žalovaný dlhy dodatočne splní. Uvedená zásada „vo svojej podstate znamená, že práva patria len bdelym (pozorným, ostražitým, opatrným, starostlivým), teda tým, ktorí sa aktívne zaujímajú o ochranu a výkon svojich práv a ktorí svoje procesné oprávnenia uplatňujú včas a s dostatočnou starostlivosťou a predvídavosťou. V slobodnej spoločnosti je totiž predovšetkým vecou nositeľov práv, aby svoje práva bránili a starali sa o ne, inak ich podcenením či zanedbaním môžu strácať svoje práva majetkové, osobné, satisfakčné a pod.“ (uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 233/2019 zo dňa 4.6.2019).

Odvolací súd je však názoru, že žalobca sa vyššie uvedenou zásadou dôsledne neriadil, keď sa neprimerane dlhý čas spoliehal na prísľuby žalovaného a napriek ich nesplneniu sa neobrátil na súd so žalobou o splnenie zmluvných povinností žalovaným. Odvolací súd poukazuje aj na to, že listinné dôkazy o písomných úkonoch žalovaného, ktoré v konaní žalobca predložil (č.l. 16, 20, 21, 23 spisu), pochádzajú z rokov 2010 a 2011, teda štyri a päť rokov po uplynutí splatnosti pôžičiek, preto odvolací súd uvedenú námietku odvolateľa považoval za nedôvodnú.

6.10.1 Odvolateľ v odvolaní namietal aj otázku posúdenia uznania dlhu súdom prvej inštancie. Uznanie dlhu je samostatným zabezpečovacím prostriedkom. Svoju zabezpečovaciu funkciu plní tým, že zakladá právnu domnienku existencie dlhu v dobe uznania. Uznanie dlhu je jednostranným právnym úkonom dlžníka voči veriteľovi, ktorý musí obsahovať jednak všeobecné náležitosti stanovené pre právne úkony (§ 34 a nasl. Občianskeho zákonníka) a jednak osobitné náležitosti stanovené pre tento úkon podľa § 558 Občianskeho zákonníka. Pre platnosť uznania dlhu sa vyžaduje písomná forma, vyjadrenie prísľubu zaplatiť dlh a uvedenie dôvodu a výšky dlhu. To znamená, že týmto úkonom dlžník uznáva určitý záväzok, čím potvrdzuje aj jeho platnosť v čase uznania dlhu. K platnosti takéhoto právneho úkonu je teda potrebné, okrem písomnej formy a všeobecných náležitostí predpísaných pre právne úkony, aby dlžník vyjadril prísľub zaplatiť dlh, uviedol dôvod jeho vzniku a výšku, v akej dlh uznáva (rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7 Cdo 353/2014 zo dňa 4.11.2015).

Uznať možno aj premlčaný dlh. Uznávací prejav dlžníka bude mať právne účinky len vtedy, ak dlžník vedel, že dlh je premlčaný. Ak došlo k platnému uznaniu premlčaného dlhu, dlžník sa už nebude môcť brániť námietkou premlčania, môže iba dokazovať, že dlh nevznikol, prípadne že v čase, keď ho uznal, dlh neexistoval.

6.10.2. Listy zo dňa 28.1.2010, 18.2.2010 a 7.3.2010 (č. I. 16, 20, 21 spisu) nemajú náležitosti uznania dlhu podľa § 558 Občianskeho zákonníka, veriteľ a dlžník v nich ustálili len výšku dlhu (č. I. 16), z listov však nie je zrejmé, či a v akej výške vôbec žalovaný mal uznať svoj záväzok, ako ani dôvod záväzku a v listoch na č. I. 20 a 21 spisu, ani výška dlhu. Odvolací súd poukazuje na to, že v čase vyhotovenia vyššie uvedených listinných dôkazov boli pohľadávky, vyplývajúce zo všetkých troch zmlúv o pôžičke, premlčané, z uvedených písomných prejavov však nie je zrejmé, že si žalovaný ako dlžník bol tejto právnej skutočnosti vedomý, absentuje tak aj táto náležitosť prípadného uznávacieho prejavu. Pokiaľ ide o listinný dôkaz na č. I. 23 spisu označený ako pokus o zmier, odvolací súd predovšetkým poukazuje na to, že nie je podpísaný žalovaným, v liste nie je uvedené, že žalovaný uznáva svoj dlh čo do dôvodu a výšky, absentuje prísľub žalovaného dlh zaplatiť ako aj prejav jeho vedomosti o tom, že uznáva premlčaný dlh. Absentuje tak prejav vôle žalovaného, majúci náležitosti podľa § 34 a nasl. a § 558 Občianskeho zákonníka.

6.11. Pokiaľ odvolateľ vytýkal súdu prvej inštancie, že, v súvislosti s ním tvrdeným uznaním dlhu žalovaným, skúmal prejavy vôle žalovaného len z hľadiska formálnych požiadaviek podľa § 558 Občianskeho zákonníka, pričom nerozlišoval uznanie práva podľa § 110 Občianskeho zákonníka a uznanie dlhu podľa § 558 Občianskeho zákonníka, odvolací súd uvádza, že postup súdu prvej inštancie bol správny. Ustanovenie § 558 Občianskeho zákonníka upravuje náležitosti, aké má mať uznanie dlhu, pričom v § 110 Občianskeho zákonníka je upravený právny následok uznania dlhu (prerušenie plynutia premlčacej doby a zmena jej dĺžky), majúceho všetky relevantné náležitosti podľa § 558 Občianskeho zákonníka. Ustanovenie § 110 ods. 1 veta druhá Občianskeho zákonníka tak neupravuje osobitný spôsob uznania práva.

6.12. Podľa odvolateľa súd prvej inštancie mal posudzovať písomný prejav žalobcu a žalovaného zo dňa 28.1.2010 ako prípadnú dohodu v zmysle § 516, § 570 alebo § 585 Občianskeho zákonníka, ktorým strany odstránili pochybnosť o tom, či určitý záväzok ku dňu podpisu existuje napriek tomu, že mal byť splnený už v minulosti.

6.12.1. Podľa § 516 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka účastníci môžu dohodou zmeniť vzájomné práva a povinnosti (1). Ak z dohody nevyplýva nepochybne, že dojednaním nového záväzku má doterajší záväzok zaniknúť, vzniká nový záväzok popri doterajšom záväzku, ak sú pre jeho vznik splnené zákonom požadované náležitosti (2). Z uvedeného ustanovenia vyplýva, že zo slobody účastníkov zakladať záväzkové právne vzťahy vyplýva aj ich sloboda existujúce právne vzťahy meniť, a to nielen pokiaľ ide o subjekty, ale aj pokiaľ ide o ich obsah. Základným dôvodom zmeny obsahu záväzkov je teda zmena uskutočnená dohodou účastníkov, pokiaľ táto dohoda nespôsobí zánik záväzku a jeho nahradenie novým záväzkom podľa § 570 a § 585. Zmenou obsahu záväzku bude teda napríklad dohoda o zmene času, spôsobu či miesta splnenia a pod. Zmluvné strany pri uzavieraní dohody nie sú obmedzené, v akom rozsahu môžu meniť doterajšie práva a povinnosti, ktoré sú obsahom ich záväzkového právneho vzťahu. Z písomného prejavu zo dňa 28.1.2010 (č. I. 16 spisu) však nie je zrejmé, akého konkrétneho záväzku, resp. právneho vzťahu, sa ich vyhlásenie týka, nie je teda preukázané, že chceli zmeniť vzájomné práva a povinnosti vyplývajúce zo zmlúv o pôžičkách zo dňa 23.3.2005, 11.3.2005 a 10.11.2005.

6.12.2. Podľa § 570 ods. 1 Občianskeho zákonníka ak sa veriteľ dohodne s dlžníkom, že doterajší záväzok sa nahrádza novým záväzkom, doterajší záväzok zaniká a dlžník je povinný plniť nový záväzok. Uvedené ustanovenie umožňuje účastníkom záväzkového právneho vzťahu zmluvou zrušiť ich doterajší záväzok a nahradiť ho novým záväzkom s tým, že doterajší záväzok zaniká a dlžník je povinný splniť už nový záväzok, pričom subjekty doterajšieho právneho vzťahu sa nemenia.

6.12.3. Podľa § 585 ods. 1 Občianskeho zákonníka dohodou o urovnaní môžu účastníci upraviť práva medzi nimi sporné alebo pochybné. Dohoda, ktorou majú byť medzi účastníkmi upravené všetky práva, sa netýka práv, na ktoré účastník nemohol pomýšľať. Podľa uvedeného ustanovenia urovnanie je zmluva, ktorou strany riešia vzájomnú spornosť alebo pochybnosť vzťahujúcu sa na ich záväzok tým, že vzájomné práva a povinnosti upravujú a nahradia novými. Doterajší záväzok tak zaniká a je nahradený novým záväzkom, ktorý vyplýva z urovnania.

6.12.4. S poukazom na všetky tri vyššie uvedené ustanovenia Občianskeho zákonníka odvolací súd uvádza, že z písomného prejavu žalobcu a žalovaného zo dňa 28.1.2010 (č. I. 16 spisu), ako prejavu ich vôle, ktorý musí spĺňať aj náležitosti podľa § 34 a nasl. Občianskeho zákonníka, nie je zrejmé, akého konkrétneho záväzku, resp. právneho vzťahu, sa ich vyhlásenie týka, nie je teda preukázané, že chceli

zmeniť vzájomné práva a povinnosti vyplývajúce zo zmlúv o pôžičkách zo dňa 23.3.2005, 11.3.2005 a 10.11.2005, resp. že doterajšie záväzky z týchto zmlúv zanikajú a nahrádzajú sa novými. Na tieto odvolacie námietky odvolací súd preto nemohol prihliadnuť.

6.13. Pokiaľ odvolateľ namietal, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia, odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie v prejednávanej veci náležite zistil skutkový stav, z ktorého vyvodil aj správne právne závery. Nesprávnym právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav. Dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Súd prvej inštancie v tomto nepochybil, na vec aplikoval správny právny predpis (zákon č. 40/1964 Zb., Občiansky zákonník), pričom tento aj správne interpretoval a zo správnych skutkových záverov vyvodil správne právne závery. Odvolateľ v odvolacom konaní nepredložil relevantný argument majúci súvis s prejednanou vecou, ktorý by bol takej povahy, že by mohol priniesť pre neho priaznivejšie rozhodnutie.

7. Žalobca odvolaním napadol rozsudok súdu prvej inštancie aj vo výroku o trovách konania. Žalovaný bol v prejednávanej veci plne úspešný, správne preto rozhodol súd prvej inštancie, keď postupom podľa § 262 ods. 1 C.s.p. a § 255 ods. 1 C.s.p. plne úspešnému žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

8. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1, § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 C.s.p. Žalovaný mal v odvolacom konaní plný úspech, preto má aj nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. V zmysle § 262 ods. 2 C.s.p. o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

9. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednohlasne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1.5.2011; § 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

(1) Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 C.s.p.).

(1) Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).
(2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

(1) Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.
(2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

(1) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.
(2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je
a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.
(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.
(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 C.s.p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C.s.p.).